

“ความสำเร็จตามที่ตั้งคมชี้แนะเรา กับความสำเร็จของเราจริง ๆ ไม่รู้ว่ามันเป็นเรื่องเดียวกันหรือเปล่า”

ศ.พ.รุ่งโรจน์ กฤตยพงษ์

หัวหน้าสาขาหทัยวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ประธานวิชาการสมาคมแพทย์โรคหัวใจแห่งประเทศไทย

แรงบันดาลใจในการเลือกเรียนแพทย์ โดยเฉพาะสาขาอายุรศาสตร์โรคหัวใจ

ผมจบมัธยมฯ จากเซนต์คาเบรียล ถ้าจำ
ไม่ผิดตอนนั้น 4 ห้อง มีเลือกเรียนแพทย์ประมาณ
10 กว่าคน ส่วนใหญ่เลือกเรียนนิเวศ และที่เข้ามา
เป็นแพทย์ที่จุฬาฯ ด้วยกันก็มี 3 คน ถามว่า
แรงบันดาลใจที่เลือกเรียนแพทย์มาจากอะไร
น่าจะมาจากครอบครัวด้วยส่วนหนึ่งและจากการ
สังเกตเห็นว่าอาชีพแพทย์เป็นอาชีพที่มีเกียรติ
มีคนนับถือและได้มีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่น แต่
ต้องบอกว่าตอนก่อนเรียน ก่อนเป็นแพทย์ก็ไม่รู้
ในรายละเอียดหรอกว่าเรียนแล้วไปทำอาชีพ
แพทย์มันจะเป็นอย่างไร

ส่วนการเลือกสาขาอายุรศาสตร์นั้น คือ
มีความประทับใจตั้งแต่ตอนเป็นนักเรียนแพทย์
ได้ rotate มาอยู่อายุรศาสตร์ มีความรู้สึก
ว่าอายุรแพทย์ต้องมีความรู้กว้าง ครอบคลุมสาขา
วิชาต่าง ๆ ทั้งในด้านการวินิจฉัยและการรักษา
พอดีในช่วงที่จบเพื่อนที่เรียนรุ่นเดียวกันชวนให้
ไปใช้ทุนในโรงเรียนแพทย์เลย เนื่องจากจะมี
ระบบแพทย์ใช้ทุน ซึ่งหลังจากเป็นแพทย์ใช้ทุน
ในสาขาเดียวกัน 4 ปีก็มีสิทธิสอบวุฒิปับตรได้

Expert Focus เป็นคอลัมน์จากการสัมภาษณ์ทัศนคติ มุมมอง แบบแผนการดำเนินชีวิตของ
แพทย์ต้นแบบในสาขา โดยมุ่งหวังให้เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อย
สำหรับแพทย์รุ่นใหม่ในการประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้ แพทย์ท่านใดสนใจเสนอชื่อ สามารถติดต่อ
แจ้งชื่อได้ที่เจ้าหน้าที่กองบรรณาธิการ ตามรายละเอียดหน้าสารบัญ

โดยที่ไม่ต้องใช้ทุนตามโรงพยาบาลในต่างจังหวัด ตอนแรกก็คิดอยู่เพราะตั้งใจว่าจะกลับไปอยู่บ้านที่ฉะเชิงเทรา แต่ได้สอบถามไปที่ฉะเชิงเทราปรากฏว่ามีแต่โควิดแพทย์ชนบท ผมก็เลยเลือกไปใช้ทุนที่อายุรศาสตร์ มอ. หรือสงขลานครินทร์ ตอนนั้นมีรุ่นพี่ที่จุฬาฯ ไปใช้ทุนล่วงหน้าบอกว่าการทำงานก็ดีและอากาศก็ดีทำนองนั้น ผมก็เลยเชื่อตามรุ่นพี่ลงไปเป็นอายุรแพทย์ที่ มอ. ก็มีรุ่นพี่ที่เคยไปจากจุฬาฯ และเพื่อนรุ่นเดียวกัน 3 คน ไปใช้ชีวิตที่นั่น 4 ปี

ส่วนเหตุผลที่เลือกสาขาหัวใจก็มีอยู่ 2-3 เรื่องหลัก ๆ คือ เรื่องแรกได้มีโอกาสไปเจอและเรียนกับต้นแบบทางหัวใจ ทั้งอาจารย์ธาดาและอาจารย์สมทรง ยิบอินซอย ซึ่งทั้งสองท่านเป็นต้นแบบให้ผมได้เรียนรู้ในหลาย ๆ ด้าน เรื่องที่สองความรู้ทางด้านหัวใจเป็นอะไรที่ท้าทายสำหรับผม มีความเครียดตรงที่คนไข้มีโอกาสที่จะอันตรายฉับพลันได้พอสมควร แต่ก็มีความสุขกับความสนุกถ้าเราเอาชนะและทำให้คนไข้หายใกล้เคียงกับปกติได้ในส่วนของเนื้อหาวิชาที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการในเกือบทุกด้านทั้งการวินิจฉัยและการรักษา

ความภูมิใจและความสำเร็จที่ผ่านมา

เรื่องแรกคือ การได้เป็นแพทย์ ถึงแม้ว่าตอนแรกก็เลือกเรียนจะไม่รู้รายละเอียด แต่หลังจากที่เข้ามาแล้วก็รู้ว่าการเป็นแพทย์ที่ดีไม่่ง่ายนักจะต้องเรียนรู้ชีวิตเกี่ยวกับการเป็นแพทย์ ในรุ่นเดียวกันก็มีบางคนไม่ชอบการเป็นแพทย์ ทำให้ผลการเรียนไม่ดี บางคนก็ต้องออกจากการเรียนก็มีการเป็นแพทย์เป็นชีวิตอีกแบบหนึ่ง ตอนสอบเข้ามาเป็นแพทย์ ใครเก่งก็สอบเข้ามาได้ แต่การที่จะจบได้และเป็นแพทย์ที่ดีคงลำบากและเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้

เรื่องที่สองคือ การได้มาทำงานในสังคมศิรราช เป็นอาจารย์ที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชฯ ผมจบที่จุฬาฯ ไปเป็นแพทย์ใช้ทุนที่สงขลา ตอนจบก็ไปปรึกษาอาจารย์ธาดา ว่าสนใจจะต่อเรื่องหัวใจ อาจารย์ให้ข้อมูลว่าศิริราชมีความพร้อมมากที่สุดในขณะนั้น ผมก็มาติดต่อที่ศิริราช มาเจออาจารย์ศุภชัย ไชยธีระพันธ์ อาจารย์ก็ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี พูดคุยแนะนำระบบของศิริราช อยู่ที่ศิริราช 2 ปีก็จบหลักสูตรอายุรกรรมหัวใจพอดีช่วงนั้นเพื่อนที่เคยอยู่จุฬาฯ ด้วยกันชวนให้ไปอเมริกา ผมก็ไป ไปเอง

train ไปด้วย ทำงานไปด้วยที่ North Carolina 2 ปีกว่าแล้วก็ไปอยู่กับอาจารย์กุลวิ เนตรมณี ที่ University of Southern California อาจารย์กุลวิ ทำงานที่อเมริกา แต่ยังมีโอกาสมาช่วยเหลือเมืองไทยเยอะมาก อาจารย์บินมาช่วยดูแลผู้ป่วยและสอนเกี่ยวกับโรคหัวใจเต้นผิดจังหวะ เรียนรู้กับอาจารย์ปีหนึ่งแล้วก็กลับมา ตอนที่กลับมาติดต่อผ่านทางอาจารย์ศุภชัยเช่นเดียวกัน อาจารย์บอกว่าให้กลับมาเป็นอาจารย์ที่ศิริราช ระหว่างเป็นอาจารย์ที่ศิริราชรู้สึกว่าการใช้ชีวิตมีความสุขดี มีอาจารย์และมีเพื่อนที่ให้ความเป็นกันเองดีมาก สังคมศิริราชเป็นสังคมที่อบอุ่นและดี ผมก็รู้สึกภูมิใจที่เป็นอาจารย์ที่ศิริราชและมีส่วนพัฒนาไปกับระบบงานที่ศิริราช

เรื่องที่สาม เป็นเรื่องครอบครัว ครอบครัวอยู่จ.ฉะเชิงเทรา เป็นครอบครัวที่มีการพบปะพูดคุยกันเป็นประจำ ผมจะกลับฉะเชิงเทราวันเสาร์ จึงเป็นวันที่เราเจอกัน พี่น้องมี 6 คน เสียชีวิตแล้ว 1 คน พี่น้องที่เหลือเจอกันประจำ ช่วงนี้พี่ที่อยู่แคนาดาก็กลับมา 3 เดือน แม่สุขภาพไม่ดี พ่อเสียชีวิตแล้ว รู้สึกว่าได้เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวที่มีความสุขและอบอุ่นมาก และพูดคุยกันได้

ปัจจัยที่เป็นที่มาสู่ความสำเร็จ อันนำมาสู่ความภูมิใจ

ผมไม่แน่ใจว่าความสำเร็จจริง ๆ เกิดจากข้อไหนมากกว่ากัน แต่ที่ผมให้น้ำหนักเป็นข้อแรกคือ ความคิดที่ว่า “ถ้าเราตั้งใจทำอะไร แล้วเราก็จะได้แบบนั้น” เช่น เราเป็นนักเรียน เราก็มีหน้าที่เรียนก็ต้องตั้งใจเรียน เราเป็นแพทย์ เราก็ต้องรู้บทบาทของการเป็นแพทย์ เราก็ต้องตั้งใจทำหน้าที่แพทย์ให้ดี จริงๆอยู่มีบางช่วงผมอาจจะตั้งใจมากจนเกินพอดี แล้วมันอาจทำให้เราเครียดจนเกินไป

ข้อสองคือ ความที่มีบุคลิกเป็นมิตรกับผู้อื่น มันอาจจะเป็นทัศนคติหรือ attitude ที่เรามองผู้อื่นและผู้มองเรา หรืออย่างที่บางคนบอกว่า

คิดบวกหรือ positive จุดที่ไม่ดีของผู้อื่นเราอย่าไปมองมาก พยายามมองตัวเองมากขึ้นอีกหน่อย มองจุดไม่ดีของตัวเองแล้วพยายามแก้ไขมากกว่าที่จะพยายามไปแก้ไขจุดไม่ดีของผู้อื่น ยอมรับว่าแต่ก่อนเป็นคนค่อนข้างจะแรง เวลาอยากจะทำประสบความสำเร็จอะไรก็จะ fight เพื่อจะให้ได้มาทีหลังก็มาเรียนรู้ว่าชีวิตในสังคมไม่ใช่จุดนั้น ผมไม่ต้องการอยู่แยกกับสังคม ไม่ได้อยากให้ตัวเองโดดเด่น โดยที่คนอื่นมองเราไม่ดี เราก็พยายามปรับที่ตัวเรา

ข้อที่สามคือ การรู้จักบริหารเวลา คนเราทุกคนมีเวลาเท่า ๆ กัน หากเราจะทำอะไรให้ประสบความสำเร็จได้มาก ๆ ภายในระยะเวลาเดียวกัน เราต้องรู้จักการบริหารเวลา

ข้อที่สี่คือ บังเอิญผมเริ่มเข้าวัด ศึกษาธรรมะ พยายามเข้าใจความเป็นจริงของชีวิตว่าอย่ายึดติดกับความสำเร็จต่าง ๆ มากนัก มันอาจจะไม่ได้เป็นความหมายที่แท้จริงของชีวิต ความสำเร็จตามที่สังคมชี้แนะเรากับความสำเร็จของเราจริง ๆ ไม่รู้ว่ามันเป็นเรื่องเดียวกันหรือเปล่า และถ้าเราทำได้สำเร็จก็ไม่รู้ว่าจะมีความสุขที่แท้จริงหรือเปล่า

กว่าจะถึงวันที่ประสบความสำเร็จ ผ่านอุปสรรคอะไรบ้างและเอาชนะได้อย่างไร

ตอนขอตำแหน่งวิชาการ ตอนแรกจะไปขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก็ไปปรึกษาที่ฝ่ายวิชาการ เขาดูผลงานเรา เขาก็บอกน่าจะขอร้องศาสตราจารย์เลย เขาบอกผลงานที่มีอยู่ น่าจะขอร้องศาสตราจารย์พิเศษได้ ผมก็ยื่นขอร้องศาสตราจารย์พิเศษไป ตอนนั้นก็คิดว่าผลงานมีเท่าไรก็ใส่ไป เพราะกลัวไม่ได้ ยื่นไปก็ไม่มีปัญหา ปัญหามันอยู่ที่ว่าปกติหลังจากขอร้องศาสตราจารย์ อีก 2 ปีก็สามารถขอศาสตราจารย์ได้แต่ผมใช้ยื่นไปหมดแล้ว เห็นตัวอย่างของอาจารย์ที่ไปทำสายบริหารแล้วบางท่านไม่มีเวลากลับมาทำวิชาการอีก ผมก็ต้องเร่งพยายามทำผลงานวิชาการออกมาก็ต้องมีความตั้งใจหรือพากเพียรที่สูงในระดับหนึ่ง ตอนนั้นต้องจัดสรรเวลาและจัดสรรการตีพิมพ์ในแต่ละปี มีโอเคเดียวต้องจดไว้เลย เวลาผมไปประชุมวิชาการต่างประเทศ เป้าหมายจุดสำคัญส่วนหนึ่งไม่ได้ไปเพียงแต่เรียนรู้ว่าเขาพัฒนาวิชาการ แต่ผมจะไปเอาโอเคเดียวจากเขามาทำงานวิจัยประเภทที่ฉีกแนวและสามารถตีพิมพ์ได้ เวลาไปฟัง ผมก็จะได้อะไรต่าง ๆ จาก

งานที่เขากำลังพัฒนาอยู่ว่าเราจะไปทำต่อของเราอย่างไรให้มีความหมาย ก็จดไว้เลยในขณะประชุม และกลับมาก็เอามาดูว่าจะทำอะไรต่อได้ ก็สามารถยื่นเรื่องขอศาสตราจารย์ได้ภายในระยะเวลาที่ตั้งไว้

เรื่องที่สอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น คนเรามักจะคิดว่าความเห็นของตัวเองถูกต้องเสมอ เพราะฉะนั้น ต้องหาทางขจัดอุปสรรคต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อให้งานเดิน การทำงานที่สำเร็จต้องทำงานเป็นทีม และรักที่จะทำ ไม่ใช่เฉพาะสักแต่ว่าจะทำ ในหน่วยงานเดียวกันมีความคิดหลากหลาย เรื่องของความคิดที่ไม่ตรงกันก็ขัดขวางการพัฒนาอุปสรรคต่าง ๆ เหล่านี้จะแก้ด้วยทำอย่างไรให้คนในหน่วยงานมีความสามัคคี จะทำอย่างไรให้เขาทำงานด้วยความรักที่จะทำ เรียนรู้ที่จะรู้จักจิตใจคน อย่างที่บอกครับว่าการที่จะไปเริ่มแก้ปัญหาคนอื่นต้องมองตัวเองมาก ๆ ถ้าดูตัวเองออกก็จะแก้ปัญหาคนอื่นได้

ถ้าย้อนเวลากลับไปได้ อยากจะแก้ไขเรื่องใด

ความคิดเรื่อง extreme ข้อดีมี แต่บางทีมันก็มีข้อเสีย อยากจะลดความเป็น extreme ให้มากกว่านี้ จะใช้ชีวิตทางสายกลางมากขึ้นกว่าเดิม และจะลดความคิดในการคาดหวังความสำเร็จหรือความสุขในอนาคต แต่จะเรียนรู้ว่าถ้าเกิดเราหาความสำเร็จหรือความสุขในปัจจุบันไม่ได้ เราก็จะหาความสำเร็จหรือความสุขในอนาคตไม่ได้เช่นกัน

บุคคลต้นแบบในการดำเนินชีวิต หรือการทำงาน

อาจารย์ชาติ ยิบอินซอย อาจารย์จะอุทิศตัวให้กับวงการแพทย์โรคหัวใจทั้งในการสอนและในการดูแลผู้ป่วย อาจารย์จะมา round ผู้ป่วยตั้งแต่เช้าและเลิกเย็นมาก หลังจากเลิกงานที่

โรงพยาบาล มอ. ก็ไปที่โรงพยาบาลหาดใหญ่ด้วยเป็นประจำ ตอนอยู่กับอาจารย์ก็จะตั้งเครื่องพอสสมควร เพราะอาจารย์เขาจะทำ perfect มาก ตอนกลางคืนถ้าเกิดมีผู้ป่วยเข้ามาเพื่อนที่อยู่เวรก็ต้องรายงานเสมอ เพราะตอนเช้าต้องไปเริ่มดูคนไข้ตั้งแต่ประมาณตี 5 ก็จะต้องรู้รายละเอียดผู้ป่วย การเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยทุกราย ไม่ว่าจะเป็นคนไข้เก่าหรือใหม่ เพราะอาจารย์เขาจะเริ่ม round ประมาณ 7 โมงเช้า เพราะฉะนั้น เราต้องไปรู้ก่อน พร้อมทั้งจะนำเสนอ หรืออย่างตอนที่อาจารย์ส่งลับ อาจารย์ก็มีเขียนเป็นข้อคิดไว้หลายจุด เช่น เขียนว่าอาจารย์ทำงานค้างมีอะไรบ้าง และวางแผนให้ใครเข้ามาต่ออย่างไร อาจารย์ยังเป็นห่วงสังคมอยู่ อาจารย์เขียนว่าเงินของอาจารย์จะเข้ามูลนิธิอะไร อย่างไร อาจารย์เขียนว่าห้ามไม่ให้ตั้งชื่ออาจารย์เป็นชื่อถนน หรือว่าห้องประชุม (หัวเราะ) ครอบครัวอาจารย์ก็ประสบความสำเร็จหมด อาจารย์เป็นตัวอย่งที่ดีมาก

แล้วก็มีพระ ผมสนใจธรรมะ ผมก็ไปวัดสนามใน ที่ อ.บางกรวย จ.นนทบุรี ตรงนั้นเป็นวัดที่หลวงพ่อเทียน จิตตสุโก มาสร้างไว้ ท่านอุทิศตัวในการสอนธรรมะให้คนอื่น และผมก็เรียนรู้อย่างมากจากการอ่านหนังสือกับเอาซีดีมาดู แต่ว่าที่เรียนรู้มากที่สุดต้องปฏิบัติตามที่หลวงพ่อเทียนสอน และอีกองค์เป็นท่านพุทธทาส ก็ได้เรียนรู้หลาย ๆ อย่างและเข้าใจว่าตัวเราและทุก ๆ อย่างของเรา การทำงานหรือว่าอะไร ที่เกี่ยวข้อง กับเรา เกิดตามเหตุปัจจัย เป็นของธรรมชาติ ไม่ควรยึดเป็นของเรา ถ้าเราเรียนรู้ความเป็นจริงของธรรมชาติว่าเกิดมาก็ไม่มีอะไร มันก็ไม่มีอะไร เราใช้ชีวิตอยู่ช่วงหนึ่งเฉย ๆ ทุกอย่างก็เป็นแบบนี้ อย่าตั้งเป้าอยู่ที่ความสำเร็จอะไรที่สังคมพาเราไป เช่น สังคมสอนว่าความสำเร็จจะต้องมีตำแหน่ง การงาน มีเงินเยอะ ๆ จะต้องมีการบริวารดี ๆ ก็เข้าใจตรงนั้นเป็นเรื่องที่สังคมเขาสอน ๆ กัน แต่ชีวิตของเราจะเป็นอะไรเราก็ต้องเรียนรู้จากชีวิตของเราเอง CVM

เพื่อให้เนื้อหาวิชาการมีความหลากหลาย กองบรรณาธิการใคร่ขอเรียนเชิญแพทย์ผู้อ่านร่วมส่งบทความเชิงวิชาการ ในรูปแบบบทความ บทความพิเศษ ที่เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรทางการแพทย์ในสาขา โดยพิมพ์ Angsana Size 16 ความยาวไม่เกิน 3 หน้า พร้อมภาพประกอบ ส่งถึงกองบรรณาธิการที่อยู่ตามหน้าสารบัญ ทีมงานจะนำส่งที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาคัดเลือก บทความใดได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ทางทีมงานจะมีซองรางวัลเพื่อเป็นการขอบคุณ